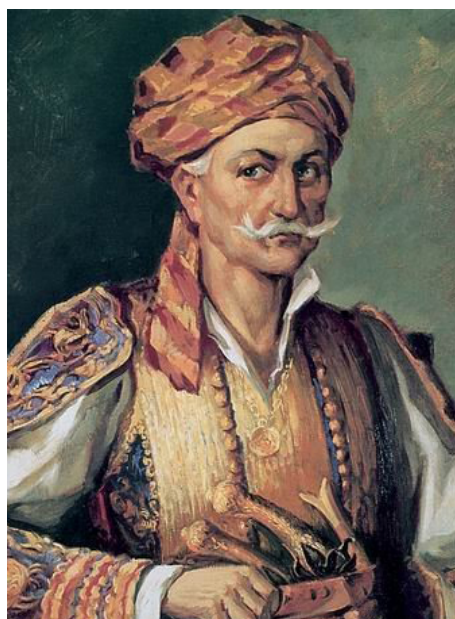

Πανουργιάς

Ο Πανουργιάς γεννήθηκε το 1759 στο χωριό Δρέμισα (από το 1928 Πανουργιάς) της Φωκίδας. Ο πατέρας του Δημήτρης Ξηρός ήταν βοσκός. Στα εφηβικά του χρόνια έγινε κλέφτης. Το 1813, ο Αλή Πασάς εκτιμώντας τις ικανότητές του τον διόρισε αρματολό στα Σάλωνα. Όταν όμως αντικαταστάθηκε έγινε και πάλι κλέφτης.

Η συμβολή του στον αγώνα

Μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία και στις 30 Ιανουαρίου 1821, πήρε μέρος στη σύσκεψη των οπλαρχηγών της Ρούμελης, που έγινε στη Λευκάδα με σκοπό την προετοιμασία της εξέγερσης. Στις 24 Μαρτίου, στη Μονή του Προφήτη Ηλία, κοντά στα Σάλωνα αποφάσισε μαζί με τους προκρίτους της περιοχής την κήρυξη της Επανάστασης. Στις 27 Μαρτίου κατέλαβε με το σώμα του τα Σάλωνα. Ήταν η πρώτη νίκη στην Στερεά Ελλάδα. Στις 23 Απριλίου του 1821 τραυματίστηκε σοβαρά στη Μάχη της Χαλκομάτας όπου σκοτώθηκε ο Σαλώνων Ησαΐας. Την ίδια ημέρα μετά την ήττα των ελλήνων στη Μάχη της Αλαμάνας και τον μαρτυρικό θάνατο του Αθανασίου Διάκου, ο Πανουργιάς ακολούθησε τον Οδυσσέα Ανδρούτσο στο Χάνι της Γραβιάς για να εμποδίσουν την προέλαση του Ομέρ Βρυώνη. Τον Σεπτέμβριο του 1821, ο Πανουργιάς προσπάθησε χωρίς επιτυχία να αποτρέψει την καταστροφή του Γαλαξιδίου από τους Τούρκους. Το 1822, κατάφερε τη διακοπή του εφοδιασμού της στρατιάς του Δράμαλη, βοηθώντας έτσι στη νίκη των Ελλήνων στη μάχη στα Δερβενάκια. Το 1823, αποσύρθηκε από τις στρατιωτικές επιχειρήσεις λόγω γήρατος και τον αντικατέστησε ο γιος του Νάκος (Ιωάννης) Πανουργιάς.

Ο Πανουργιάς ήταν γενναίος, ευφυής, αγνός, με ηγετικά προσόντα και ο ρόλος του ήταν πάντα ενωτικός. Μετά την απελευθέρωση εγκαταστάθηκε στα Σάλωνα, όπου πέθανε στις 3 Αυγούστου του 1834, σε ηλικία 75 ετών.

Συντάκτης: Ρ. Ορέστης

Διορθωτής: Κ. Ελευθέριος